

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у мају 2015. године

1. Потрошачке цене у мају ове године су снижене за 0,3%, што је друго снижење у овој години (јануар 0,2%). Полазећи од чињенице да је у периоду фебруар-април, остваривана за по 0,2 п.п. спорија месечна динамика раста, може се констатовати да је тренд стабилних цена и даље присутан. На мајски пад цена *највећи утицај* су имале цене поврћа, које су снижене за 9,6%, а затим јаја (5%) и свежег млека (2%). Дејство ових снижења износи око -0,7 п.п.

Инфлација мерена укупним текућим растом потрошачких цена, у мају ове у односу на децембар претходне године, је износила 1,6%, а мерена међугодишњим растом, у мају ове у односу на мај претходне године 1,5%.

Наиме, остварени раст у првих пет месеци ове године у односу на исти период 2014. године је на приближно истом нивоу, а у поређењу са претходним осмогодишњим периодом, од када РЗС израчунава индекс потрошачких цена, израженије разлике су уочене код међугодишњег раста, што се види из наредне табеле:

- у % -

година	остварени раст	
	мај т.г. децембар п.г.	мај т.г. мај п.г.
2007.	3,3	3,1
2008.	6,5	14,5
2009.	7,0	9,1
2010.	4,1	3,7
2011.	7,1	13,4
2012.	4,1	3,9
2013.	2,0	9,9

година	остварени раст	
	мај т.г. децембар п.г.	мај т.г. мај п.г.
2014.	1,8	2,1
2015.	1,6	1,5

2. Посматрано по *основним групама*, опредељујући утицај на дефлацију у мају у односу на април ове године имале су цене хране и безалкохолних пића (-1,1%), које су *снижене* значајно испод просечног „пада“ цена.

Затим, снижење цена је забележено и у групи здравства и рекреације и културе за по 0,1%.

Цене одеће и обуће и намештаја, покућства и текућег одржавања су остале на непромењеном нивоу.

У осталим групама је остварено повећање цена и то: стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива (0,1%), комуникације (0,1%), образовање (0,1%), ресторани и хотели (0,3%), остала роба и услуге (0,3%), алкохолна пића и дуван (0,4%) и транспорт (0,5%).

3. Раст цена, у распону од 0,1% до 0,9%, евидентиран је код: хлеба и житарица, рибе, шећера, џема, меда и чоколаде, осталих прехранбених производа, безалкохолних пића, чишћења, поправке и шивења одеће, обуће, изнајмљивања стана, снабдевања водом, одношења смећа, одвођења отпадне воде, течног горива, намештаја и опреме за домаћинство, текстила за домаћинство, кућних апарата, стакленог и стоног посуђа, алата и опреме за кућу и врт, услуга у вези са одржавањем стана, осталих медицинских производа, стоматолошких услуга, транспортних средстава, резервних делова, горива и мазива, осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава, превоза путника друмом, превоза путника авионом, телефонске опреме, фотографске и филмске опреме, осталих важних предмета за рекреацију и културу, опреме за спорт, камповање и рекреацију на отвореном, ветеринарске услуге, канцеларијског материјала, хране и пића, услуга смештаја, осталих предмета за личну негу, накита и сатова, осигурања транспортних средстава и осталих услуга, а њихов обухват износи око 38,4%. Значајнија повећања, која се крећу од 1% до 8,9%, остварена су код: меса, уља и масти, воћа, вина, пива, поправке аудиовизуелне опреме, играчака и електричних апарата за личну негу. Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 12,7%, што са претходним групама, укупно износи око 51,1%.

4. У мају ове године у оквиру контролисаних и регулисаних цена, предузимане су мере једино код производа и услуга из надлежности јединица локалне самоуправе.

Наиме, у мају 2015. године повећане су **цене свих стамбено комуналних услуга** на нивоу просека Републике у истом проценту, изузимајући цену централног грејања која је задржана на нивоу из претходног месеца. Тако су повећане цене воде, одведене отпадне воде и изношења смећа за по 0,2%. Забележена кретања цена ових услуга на нивоу републичког просека ефекат су корекција, које су извршене једино у Лесковцу тако што су повећане цене воде и одведене отпадне воде за по 10,0%, а изношења смећа за 9,3%. При том, корекције цена у том граду, значајно су премашиле пројектовани општи раст цена.

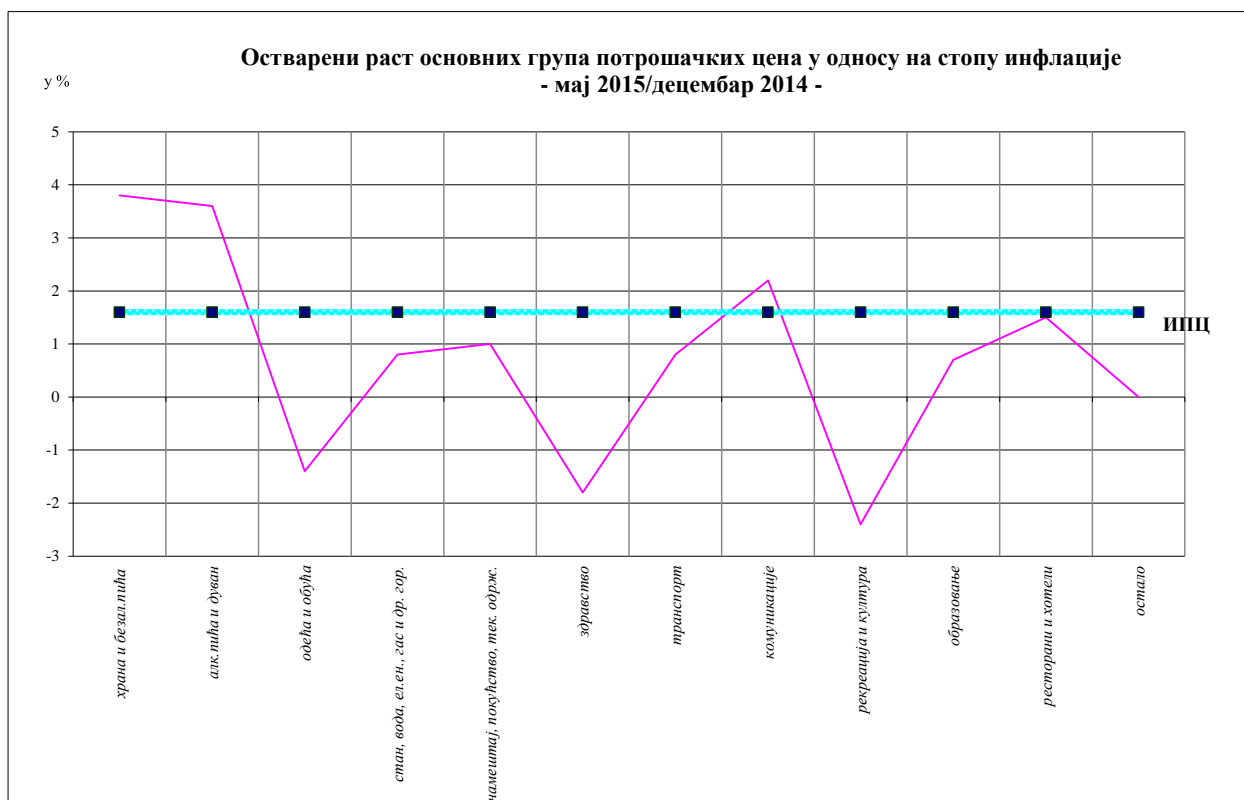
Цене јавног градског превоза мировале су код превоза путника у граду у мају, док су код претплатне месечне карте, у просеку, снижене за 0,1%, због снижења те цене за 9,1%, које је извршено у Сремској Митровици. С тим у вези, потребно је имати у виду да је ово већ трећа промена цене месечне карте у том граду од почетка 2015. године, којом је практично поништено њено повећање из марта, а она враћена на ниво из јануара, када је била најнижа. Цене градског превоза у преосталим градовима, који су на статистичком праћењу, нису мењане у последња три месеца.

5. Укупан текући раст потрошачких цена у мају 2015. године у односу на децембар претходне године **износи 1,6%** и у потпуности је одређен повећањем цена роба од 2,1%, с обзиром да цене услуга у протеклом периоду ове године нису мењане.

Највећи раст у мају ове у односу на децембар претходне године имале су цене хране и безалкохолних пића (3,8%) и алкохолних пића и дувана (3,6%), а натпросечно су повећане и цене комуникација (2,2%). Раст цена у овим групама у потпуности је одределио општу стопу раста, док су повећања цена испод просека неутралисана снижењима цена.

Незнатно испод просека су повећане цене ресторана и хотела (1,5%), а затим намештаја, покућства и текућег одржавања (1%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,8%), транспорта (0,8%) и образовања (0,7%).

Снижење цена је евидентирано код рекреације и културе (2,4%), здравства (1,8%), одеће и обуће (1,4%), док су цене остале робе и услуга остале на нивоу из претходног месеца.

6. Фискалном стратегијом за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину, пројектована инфлација у овој години износи 4,2%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,3%.

Циљана инфлације за ову годину, утврђена Меморандумом Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2016. године износи 4% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п.

У мају ове у односу на децембар претходне године остварен је укупан текући раст од 1,6%, што је у складу са пројектованом, односно циљаном инфлацијом, имајући у виду да је просечан месечни раст, у протеклом периоду, износио 0,3%.

У мају ове године *просечан курс динара* је у односу на април повећан за 0,4%, с тим што се и даље одржава повољнији однос динара према еврџу у односу на децембар претходне године, с обзиром да је за 0,8% нижи (120,59 према 121,53 динара за 1 евро).

Такође, *просечна нето зарада без пореза и доприноса* у априлу ове године¹ износи 45.605 динара. При том, у периоду јануар-април ове у односу на исти период претходне године зарада је номинално смањена за 0,3%, а реално за 1,4%. Реалан пад пензија у истом периоду је износио 5%.

¹ Саопштење РЗС бр. 129 од 25.05.2015. године

Промет у трговини на мало, у периоду јануар-април ове у односу на исти период претходне године бележи пад у текућим ценама од 0,9%, а у сталним раст од 0,4². Раст промета, исказан у сталним ценама, је резултата повећаног промета хране, пића и дувана (1,8%) и моторног горива (1,5%), док је код непрехрамбених производа осим моторног горива забележен пад од 2,5%.

*Регулисане цене*³, на бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, у мају ове године су остале на непромењеном нивоу, тако да укупан раст у протеклом периоду износи 0,7%.

Цене *базне инфлације* (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), након снижења у јануару, непромењеног нивоа у фебруару и марту и повећања у априлу, у мају бележе незнатан раст од свега 0,1%.⁴

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена углавном одређен снижењем цена непрерађене хране (-3%), с обзиром да су цене енергије (0,1%) и алкохола и цигарета (0,4%), као и производа базне инфлације (0,1%) незнатно повећане.

7. Међугодишњи раст инфлације у мају ове у односу на мај претходне године износио је 1,5%, с тим што су цене роба повећане за 1,1%, а услуга за 3%, што је скоро троструко већи интензитет раста. При истом упоређењу *базна инфлација* је повећана за 1,9%.

Посматрано по групама производа и услуга, *напросечно* су повећане цене: остале робе и услуга (5,2%), рекреације и културе (4,2%), комуникација (3,2%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (3,1%), образовања (2,9%), ресторана и хотела (2,9%) и хране и безалкохолних пића (2,7%).

Снижење цена је забележено код одеће и обуће (2,3%), алкохолних пића и дувана (2,2%), здравства (1,4%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (1,3%) и транспорта (0,1%).

² Саопштење РЗС број 144 од 29.05.2015. године.

³ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

⁴ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 27a.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО МАЈА 2015. ГОДИНЕ**

	у %		
Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено снижење 5.2015. 4. 2015.	Структура оствареног снижења	Остварено повећање 5.2015. 12.2014.	Структура оствареног повећања
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	-0,3	100,0	1,6	100,0
Храна и безалкохолна пића	-1,1	-143,6	3,8	76,7
Алкохолна пића и дуван	0,4	9,8	3,6	15,7
Одећа и обућа	0,0	0,3 ¹	-1,4	-3,9
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,1	2,9	0,8	6,6
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,0	0,7 ¹	1,0	2,7
Здравство	-0,1	-2,1	-1,8	-5,5
Транспорт	0,5	24,7	0,8	6,0
Комуникације	0,1	1,4	2,2	6,8
Рекреација и култура	-0,1	-2,6	-2,4	-8,1
Образовање	0,1	0,8	0,7	0,7
Ресторани и хотели	0,3	3,0	1,5	2,3
Остала роба и услуге	0,3	4,7	0,0	-0,1 ²

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

¹ Структура месечног снижења је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у мају у односу на април (5.2015./4.2015).

² Структура текућег раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у мају ове у односу на децембар претходне године (5.2015./12.2014).

Београд, 24. јун 2015. године